En Pau de la Gralla

ó

La festa major de la vila

Saynete en un acte y en prosa

de costums populars tarragoninas

ORIGINAL DE

Ramon Ramon y Vidales

Estrenat ab gran éxit en lo "Teatre de Novetats" la nit del 16 de Novembre de 1900

Preu UNA pesseta

BARCELONA
ANTONI LÓPEZ, EDITOR, LLIBRERIA ESPANYOLA
20, Rambla del Mitj, 20.
1900.

EN PAU DE LA GRALLA
Ó
LA FESTA MAJOR DE LA VILA

EN PAU DE LA GRALLA

Ó

LA FESTA MAJOR DE LA VILA

Saynete en un acte y en prosa

de costums populars tarragoninas

ORIGINAL DE

R. RAMON Y VIDALES

Estrenat ab gran éxit
en lo Teatre de Novetats de Barcelona
la nit del 16 de Novembre de 1900

VENDRELL
IMPREMPTA RAMON GERMANS, Teatro, 18
1900.

A

la bona memoria del meu germá

Jaume Ramon

A qui en vida seva havía promés dedicar aquesta obreta.

Ramon.

REPARTIMENT

PERSONATJES	ACTORS
ANGELETA, filla de.	Srta. Bozzo.
AGNETA.	Sra. Pallardó.
RITA.	» Morera.
BADORET, jovenet de 15 anys. .	Sr. Delhom.
PAU DE LA GRALLA.. . . .	» Borrás (J.)
SALVADOR	» Bozzo.
CISQUET, ...	» Gimenez.
TOMASET, Xiquet de Valls. . .	» Galcerán.
XON. . . . . , . . .	» Daroqui.
ANDREU.	» Vinyas.
PEP.	» Guitart.
JAN.	» Vinyals.
VIOLA, Enxeneta dels Xiquets de Valls. (Noy de 10 anys.). . .	Srta. Daroqui.

Homens y donas de la vila y Xiquets de Valls.

Director artístich: D. Enrich Borrás.

La acció se suposa en una vila de la provincia de Tarragona

Dreta y esquerra, las del actor.

ACTE ÚNICH

La escena representa un ángul d' una plassa irregular que figura s' extén per la part dreta, á la que hi fa cantonada en aquest costat y en primer terme la casa de *Andreu*, entregirada de cara al públich, ab porta vidriera y un lletrero á sobre que diga *Pintor*, y varias gabias, unas vellas ab aucells y altras novas sense, penjadas á la paret; á la esquerra, primer terme, la casa de *Salvador* ab portalada espayosa ab un banch de pedra al costat, y balcó practicable; en últim terme hi desemboca un carrer. Son las deu del matí.

ESCENA PRIMERA

ANGELETA, PAU, SALVADOR, TOMASET y VIOLA

Angeleta al balcó, apoyada de brassos á la barana; *Pau* y *Tomaset* assentats en cadiras baixas y *Viola* á terra, devant la casa, lo primer de cara á ella, lo segón d' esquena al públich y l' últim de cara, esmorsant ab lo plat á la má, y *Salvador* seu al banch, fumant un puro. En Pau va en cos de camisa, tenint lo gech penjat als barrots de la cadira.

Durant las primeras escenas passará gent tot sovint atravessant la escena d' esquerra á dreta, los més, tothom mudat, portant las donas mantellina y alguna portará també una cadira, figurant van á la iglesia. Quan s' indica que han sortit d' ofici tornarán á passar en direcció contraria.

Al aixecarse 'l teló Viola está bevent ab lo porró enlayre.

PAU Qué fas, xiquet!... ¡prou!.. Deixa'l porró!

TOM. Dóname'l!... (*prenentli.*) Ell sí que no diría may prou. (*Beu.*)

VIOLA Si casi no hi begut gens!...

SALV. Deixeu beure á quí té set.

PAU Es que aquest ví 's fa dir sí senyor, y aquest baylet necessita un porró ab arriendas.

VIOLA Que 's penseu qu' un porró es un matxo?

PAU Igual: perque quan convingui tirada de riendas y, ¡xó!...

TOM. Si que 's un ví de festa major. (*Deixant lo porró á terra.*)

SALV. Es del qué bevém cada dia. Es de la cullita nostra.

(*Viola agafa altra volta 'l porró, y al adonarse 'n en Pau li prén.*)

PAU Altra vegada?... ¡Déixa 'l porró!

TOM. Sino filas dret, Viola, (*amenassantlo.*) Te clavo una plantofada que 't quedas sense ferramenta á la boca.

VIOLA Jo tinch set!

TOM. Jo set y mitj! Y no xamullis.

PAU Tenta compte, home! Pensa qu' has de pujar al *castell de nou* y no es cas de que hi pugis fent tentinas.

TOM. No sería la primera vegada.

SALV. ¡Xiquet, xiquet!... Tingas coneixement, ara que 'ts jove.

PAU Ja beuré jo per tots dos y será igual que si tú beguessis. (*Aixeca 'l porró y tot bebent veu á Angeleta, saludantla ab la má esquerra.*)

ANGE. Bon profit!... (*á Pau li vé un cop de tos.*) ¡Jesús!... no us escanyeu Pau!

PAU No ha sigut rés. Volía contestar al teu saludo ab un ¡gracias! sense recordarme que 'l ví me tenia embarassat lo pás

de las paraulas, y aquestas y 'l ví han tingut una petita agarrada per qüestió de puntillo.

TOM. Quan un beu ab porró, no pot distreures ni fer cap altra feyna.

PAU Qué hi fas aquí al balcó?

ANGE. Prench la fresca.

PAU Y rés més? No hi prens també... vistas?

SALV. Prou espera que passi algú.

ANGE. S' equivoca pare, ja l' hi vist.

SALV. Be prou que m' ho penso.

PAU Has fet molt mal en no avisar la teva presencia.

ANGE. Ay, ay!... per qué?

PAU Perque ignorant que teníam una donzelleta que 'ns escoltés, podíam haver tingut una conversota de pecats y cosas lletjas.

ANGE. Ja sabía jo per endavant que 'l Pau de la Gralla no era home de mala parlaria; al contrari, la seva conversa es sempre escayenta y de bona mena.

TOM. Que 'l coneix poch al Pau, Angeleta; de vegadas ne deixa anar uns d' aquells que portan la qúa caragolada.

ANGE. No ho crech pas; y si aixís fos, perdría 'l meu apreci y li tancaría la porta de casa.

PAU Tan mal cor tindrías, després de vint anys de posar á casa teva per la festa major?

ANGE. Vaya!...

SALV. Uy, uy!... Quí mana á can Ribot, noya?

ANGE. En aquesta qüestió, jo, pare.

SALV. Y en altras també! puig en casi totas se m' enfila barbas amunt y hasta 'm pert lo respecte.

ANGE. ¡Quína mentida!...

SALV. Y de mí 'n fa lo que 'n vol y tinch de ballar al só que toca, vulgas no vulgas.

TOM. Aixó es de tant que l' estimeu.

PAU Y qui no l' estima á una nena tan xamosa y tan galana...

ANGE. Que no us heu burlat de ningú avuy?

PAU Y que per torna 's diu Angeleta?... Ah! ara que parlém d' angels. May dirías qué reparava?

ANGE. Que no soch tan bonica cóm deyeu?

PAU Vols callar!... Que estém fent un grupo de pessebre. Nosaltres som los pastorets que esmorsan y tú l' angelet que 'ls hi anuncias que 'l Bon Jesuset ha nascut á Betlém.

(Se sent un fluviol que sona una tocada popular acompanyant lo crech, crich, crech del ball de bastons.)

ANGE. ¡Je, je, je!... Sempre 'n teníu una per dir! Sentíu? els del ball de bastons encara ballan y repican.

PAU Deix que ballin; ants no haurán ballat tant com hi fet ballar jo ab la gralla, per estona 'n tenen.

(Se sent dintre la casa una veu que crida á l' Angeleta.

ANGE. La mare 'm crida, y aquell *Angel* de qué parlavau té d' aixecá 'l vol.

PAU ¡Malviatje!.. Cóm ho farém ara sense tú?

ANGE. Féuse compte que hi soch y que encara no m' heu vist, com ants de beure... Ja vaig, mare!... Adeu siau y que aprofiti!

TOM. Gracias!..

PAU Adeu!..

(L' Angeleta s' ha ficat á dintre. Lo ball de bastons para, sentintse després més lluny

ESCENA II

Los mateixos, menos ANGELETA

TOM. Ja us dich jo, Salvador, que teníu una nena que val totas las pessetas.

SALV. No tant cóm se penseu.

PAU — ¡Malviatje!... No ho digueu pas!... Té, ab la seva fugida se m' ha emportat la gana. *(Deixa 'l plat.)*

VIOLA — ¿Que no la voleu aquesta costella, Pau?

PAU — No: ja te la pots menjar, xiquet. Deu Nostre Senyor te conservi la són, que lo que 's de gana no te 'n falta.

VIOLA — Que 'm deixaréu beure un trago, després?

TOM. — Sí; pero que no passi de la mida. Y tornant á la Angeleta, ¡malviatje! si jo fos jove y solter... com era trenta anys endarrera, aixís com soch un vell arrossinat, y per torna viudo, y avi de dos baylets que ja comensan á fer gemegar la gralla...

SALV. — Qué fariau, Pau?

PAU — Que la filla del Salvador de l' Horta, sería *grallera.*

TOM. — Ja, ja, ja!... Y vos tocaríau lo timbal.

PAU — Qué vols dir, Tomaset? Sápigas que quan jo tenía la teva edat, no més calía presentarme á plassa per comensar las balladas, y allí haurías vist patir minyonas que 's dalían de no poguer ballar ab mí, perque, está clar, no 's pot pas repicar y anar á la professó: jo tocava la gralla...

SALV. — Y ellas ballavan.

PAU — Justa!

VIOLA — Ja hi acabat. *(Deixant lo plat.)* Ara deixeume beure.

PAU — Lo promés, promés. *(Agafant lo porró.)* Bada la boca y acluca 'ls ulls, que te 'l vull donar jo mateix.

Viola ho fa aixecant lo cap, y en Pau se posa á beure, mentres aquell se está ab lo cap enlayre, boca badat, fins que, cansat d' esperar, obra 'ls ulls y veu que 's en Pau quí beu. Salvador y Tomaset riuhen.

VIOLA — ¡Això no val!... M' heu enganyat!...

PAU — ¡Alsa, xiquet, qu' has begut un bon trago!

VIOLA ¡Oy que no!

PAU Cóm t' hi recreavas; ab una mica més t' hi quedas adormit.

VIOLA Jo vull beure!

PAU Bé, sí; es que 'n vols una mica més, veritat? Vaja, bada la boca.

VIOLA Pero no aclucaré 'ls ulls.

PAU Com vulguis. (*Pau li dona beure.*)

SALV. Be li heu fet gruar prou: ja se 'l mereixía.

PAU Alto y descansen! (*deixa de donarli beure.*

SALV. Ay!... Ja estich cansat de seure.

Salvador se aixeca y 's posa á passejar. Viola, tot dissimuladament, arrastrant lo cul per terra, se coloca casi darrera d' en Pau, li fica la má á la butxaca del gech. li treu la petaca, l' obra, y aboca tabaco á un mocador que després plega y fica á la faixa, tornant la petaca á la butxaca del gech.

PAU Donchs, jo, hi passaría tot lo dia: ab aquesta fresca un hom aqui hi está ab tot recreyo.

SALV. Ja podeu buscar per tots los cantons de la vila, que no trobareu un lloch tan frescal com aquest.

TOM. Ni tampoch un esmorsá com el que 'ns heu donat.

SALV. L' esmorsar, potser sí que 'l trobessis millor, Tomaset; pero donat ab més bon agrado, això nó.

PAU Jo ja fa vint anys que 'n venint la festa major, cap á cal Salvador de l' Horta. Ves si s' hi deu estar bé!

SALV. Y que m' agraviaríau si aixís no ho fessiu. De mí ja ho sabeu: com á bon aficionat als castells, á casa, á més del Pau de la Gralla, un parell de *xiquets de Valls* sempre y caben.

(*Se sent lluny lo só del timbal del ball de diables, que's va acostant fins que figura passa aprop, tornantse allunyar després.*)

TOM. Y que hi estém com á rectóns.

PAU Millor! perque ells no s' hi posarían ab la comoditat nostra, aixís, en mánigas

de camisa. (*á Viola.*) ¡Qué fabricas per aquí al darrer!

VIOLA No rés! (*Aixecantse y fugint depressa.*) Vaig á veure 'l ball de diables!...

TOM. Al mitj dia á la plassa de la iglesia, sents? Que no faltis!... (*cridant.*)

ESCENA III

Los mateixos, menos VIOLA

SALV. Es una mustela aquest xicot.

TOM. Y l' Enxeneta més murriet de la colla.

PAU Y també 'l millor.

TOM. Això sí: no caurá pas cap castell per las batzegadas qu' ell hi dongui al enfilarshi amunt, y al baixar s' hi escorra més llisquent que no ho faría per un pal ensabonat.

SALV. Bé ho sé prou de quan jo parava 'l pilá de sís: ni me 'l sentía quan me passava per sobre.

PAU Y per qué aquest any no voleu pararlo?

TOM. Refiavam de vos, Salvador.

SALV. Ja hi fet á tots: l' any passat va venirme prou just, per poch me cau. Hi perdut la confiansa...

TOM. Ab nosaltres?

SALV. No! Ab las mevas forsas.

PAU Bah, bah, bah!... Vuits y nous y cartas que no lligan... (*Pau, que 's disposava á fer un cigarro, queda sorprés al obrir la petaca.*) Ay, ay!... Qu' hi fumat avuy!... Tenía la petaca plena y casi no 'm queda tabaco... Volste jugar que!.. (*Mirant á terra.*)

SALV. Qué vos passa, Pau?

PAU Ah, pillo!... Lo Viola que m' ha ficat má á la petaca. Aquí 'n terra ha deixat la mostra.

SALV. ¡Ja, ja, ja!... Caramba de xicot!...
TOM. Si es més granuja!...
PAU Li donaré una estirada d' orellas, que podrá anusárselas per darrera del clatell.
TOM. Fumém, que ja l' atraparém sense corre.

Pau y Tomaset fan un cigarro; aquest s' ha tret la petaca de la faixa. Se sent á Badoret que vé recitant un vers del ball de diables: lo toch de timbal d'aquet ball se acaba de perdre lluny.

ESCENA IV

Los mateixos, y BADORET

BADO. Llucifer:
Jo soch lo diable quart,
de nom me 'n diuhen Menut,
de tan dolent que n' era,
al infern no m' han volgut!
Oncle, jo vull esmorsar.
PAU Encara tens d' esmorsar, Badoret?
SALV. En días com avuy, no 'l podém tenir ni pel cap ni pels peus. Sempre darrera del ball de diables, del ball de bastons, del de las gitanas... es dir, no 'l tením may á casa.
PAU Ja ets massa gran per fer això: si hauríás d' anar ja darrera de las nenas, per que estás fet tot un pollo.
BADO. Jo?... (*Donantse importancia.*) No 'n tinch cap necessitat, perque son ellas las que venen darrera meu.
TOM. Alsa!...
PAU Tafum, xicot!...
SALV. Sí; l' altra dia l' Angeleta va trobarli á la butxaca una carta d' una.
BADO. Jo també n' hi vaig trobar una altra á n' ella qu' era del Cisquet Magino. Ab això, estém en paus.
PAU Ja, ja, ja!... Li vas tornar la pilota.

SALV. Vés, vés; donchs ara li dius que 't doni esmorsá; y al mateix temps digas á ta tía que si vol anar á ofici que no 's torbi, que fa estona qu' han comensat.

PAU Ja li has donat las bonas festas pel seu Sant á ta tía Agneta?

BADO. Hi anat á dalshi al llit.

SALV. Embustero! si s' ha llevat primer que tú.

BADO. Bé, vull dir: de desde 'l meu de llit.

TOM. Es igual, sino que 's tot al revés.

PAU Ja 't deu haver remuntat.

BADO. M' ha donat una pesseta. ¡Y ara que hi penso!... Me va prometre una pesseta per la festa major. Li diré que me la dongui.

SALV. No has dit que ja te l' ha donada?

BADO. Oh!... Bueno, bueno, bueno! entenemse: me 'n ha donat una pels bons días del Sant; ara 'm te de donar la que 'm va prometre.

PAU Ja, ja, ja!... Té rahó.

TOM. Rahó que li sobra!

BADO. Una cosa es Santa Agneta y una altra la festa major.

SALV. Quín plaga n' hi ha de tú!

BADO. No l' hi faig pas franca... vaig á dir que me la doni! (*Entra á la casa.*)

SALV. Tú!... (*cridantlo.*) Pren aquests plats.

PAU Si, tururut dotze horas!

TOM. Ja 'ls hi portaré jo. (*Recull los plats y demés y entra á la casa.*)

SALV. Lo porró torna 'l plé, que encara hi farém una ronda.

ESCENA V

PAU y SALVADOR

PAU Es aixerit com ell sol.

SALV. Entre l' Angeleta y ell, de mí 'n fan lo que 'n volen.

PAU — Y tan deveu estimar á l'un com al altra.

SALV. — Veritat. Fa deu anys que 'l tinch á casa desde que quedá oifa de pare y mare á la edat de cinch; fill únich d' una germana; li soch padrí de fons, y marmessor dels bens.

PAU — Tot plegat, un verdader pare. L' Angeleta casi 'n deu estar gelosa.

SALV. — Ca!... L' estima més que la dona y jo. Ella es qui li fa de mare.

PAU — Si ell tingués set ó vuit anys més, podríau casarlos.

SALU. — Ja hi he pensat moltas vegadas; pero... es tan jove!... Desprès, ella está encatarinada ab lo fill de la viuda Menciona, y això 'm porta enquimerat.

PAU — Que no us fa pessa?

SALV. — Bon xicot ho es, com també traballador, pero... no sé; no es lo que jo voldría.

PAU — Ja comprench! No teníu altra filla que ella; l' estimeu ab deliri, y voldríau trobarli un partit que no trobeu... ni tampoch trobareu, perque tots tindrán un sis ó un as. Deixéuli seguir l' impuls del seu cor, que prou entenimentada es per enamorarse de cap ximple.

SALV. — No sé, no sé!... pero cregueu que això 'm porta enquimerat; molt enquimerat!

ESCENA VI

PAU, SALVADOR y TOMASET ab lo parró plé, y aviat XON, pel foro dreta, portant prospectes de teatro, de variats colors.

TOM. — Diastre de Badoret! ha fet donar la pesseta á sa tía, vulgas no vulgas.

SALV. — Es alló que diuhen: á sants y á minyons..

PAU — Dónam lo porró, que vull tenirhi una entrevista. (*Pau beu.*)

XON — ¡Hostia, Pau!... ¡Fort vá y cops al porró!

PAU (*Allargantli 'l porrò.*) Ara tú, ó sino perque venías.

XON Espereuse: primer que tot son los asuntos primordiales que 'm tienen encomanados.

PAU Ah, batúa! en castanyola?

SALV. Com que va servir al rey á Madrit.

TOM. Era criat del rey?

SALV. No! soldat.

XON Cabo! No 'm vingueu ab rebaixas de categoría. Donchs, sí Salvador: ¡Fort vá!.. (*Donantli un prospecte*) Aquí teniu lo prospectu de la funció del Cassino; y que consti que us l' entrego, eh? que sempre 's queixeu de que no us el passo.

SALV. Com que te 'ls quedas per adorná 'l carré per la festa del barri.

XON Jo!... Ara m' heu agraviat! Pau: (*Senyalant lo porró qu' en Pau encara té á la má.*) pido la palabra brevia para una ilusión personal.

PAU (*Donantli 'l porró.*) Aquí la tens: ja pots enrahonar tan com vulguis. (*Xon beu.*)

XON Ah!... això es un cordial! ¿Qué us ha semblat la contestació?

PAU Ens has deixat convensuts... de que traginavas molta set.

SALV. Y de que 't quedas los prospectus.

XON ¡Je, je! ¡Deixéu anar, que qui ha fet avuy fará demá! (*Seu al banch y fa un cigarro.*) Donchs sí: teném una companyía del hú.

TOM. ¿Quína comedia fan?

XON (*Ab tó despreciatiu.*) No 'n fem de comedia! ¡Teném sarsuela!

TOM. Donchs, á mí, que 'm donguin comedias catalanas.

XON Teném un tenor, ab una veu que arriba fins á dalt del nuvols; un baix, ab una veu que s' enfonsa fins á baix als nanos, y dugas tiples...

PAU Ab dugas veus?

XON No; ab uns barrets, aixís.. (*per lo grans.*) que están dihent: ¡Hostia!.. ¡Deixem en-encendre!

SALV. Que hi portan un fanal?

XON Ca!... Més verdura que no hi há á l' hor ta de casa vostra.

PAU Casi deu fer venir ganas als aucells d' entrarhi á picotejar.

XON Aucells heu dit? Si n' hi há mitja dotzena á cada barret. Uns aucells grochs, verts y vermells, que semblan lloros petits, que s' hi están escarramplats, aixís, (*Extenent los brassos.*) ab las alas estesas, y la boca oberta, aixís, ¡ah!... que un no sab si alló vol dir que tenen gana ó bé que van á refilar una passada.

PAU Si que deuhen cantar bé.

XON Quí, 'ls aucells?

PAU No! las tiples, home: portant aquests barrets...

TOM. Per forsa han de sapiguer cantá.

XON Refilan millór que no pas vos ab la gralla.

PAU Xon, aixó queda per veure.

ESCENA VII

Los mateixos, y RITA, ab mantellina, surtint de casa seva.

RITA Si que refilan bé, sí, 'ls nostres aucells; tothom els alaba.

XON ¡Je, je!... ¡Hostia, Rita! Qu' aneu á ofici?

SALV. Parlavam d' uns altres que no son los vostres.

RITA Donchs, de segur que no serán tan cantadors.

PAU (*Aixecantse.*) Veyeu si ho fan bé, que fins cobran per cantar, y 'ls que refilan més.. son las femellas.

RITA Aixó 'm voleu fer creure á mí, la dona d' un aucellayre?

XON A propósit; un asunto primordial: Direu al Andreu que aquesta tarde, á las tres, hi ha ensaig de sarsuela.

RITA ¡Ditxosa sarsuela! Aquesta nit han acabat d' ensajar á las dugas de la matinada! Ha vingut mort de són!

XON Això si que no pot ser, perque durant l' ensaig, encara no 's trobava á la solfa ab quatre compassos d' espera, els aprofitava per ferhi petar una bacayna.

RITA Com no está acostumat á perdre nits.

XON Hasta una vegada li va caure 'l clarinet de las mans, y com sempre 'l porta tot lligat ab cordills y vetas, ab las claus á punt de fugir, se li va quedar tan desconjuntat que semblava alló las pessas d' un *rompa cabesas*. (*Tots riuhen.*)

SALV. Pobre Andreu Pintó! Sempre li han de passar fracassos!

RITA Y sempre será l' *asma rair* de la música.

ESCENA VIII

Los mateixos, y AGNETA, ANGELETA y BADORET. Aquest menjant un tros de coca, y la primera molt mudada, ab mantellina.

AGNE. ¡Bon dia tothom! (*tots contestan al saludo*)

PAU Oh!... ¡Quín bé de Deu!

RITA Veyám, veyám!... (*Contemplantla per tots costats.*)

XON ¡Hostia, Agneta!... Angeleta, no t' agravíis; pero ta mare fa tan ó més goig que tú.

ANGE. Qué tinch d' agraviarme; al contrari: es la satisfacció més gran que 'm pots donar.

TOM. Si avuy no treya las millors prendas, no sé quín dia ho faría; ¿veritat, senyora Agneta?

AGNE. No 'm tractis de senyora, Tomaset, per

que no 'n soch. Després, aixó de ¡senyora Agneta!... no sé, me sembla que fá llevadora.

SALV. Y no obstant, t'hi posas tota estarrufada.

AGNE. Vés, vés, vés!... no vinguis ara á burlarte de mí.

RITA Ah!... no hi pensava: que las logris felissas.

AGNE. Gracias, Rita.

XON Veritat!... ¡Santa Agna! Que las logri felissas en companyía de tota la respectiva familia y de totas aquellas demés personas del seu millor agrado.

BADO. Amen!...

AGNE. Gracias, gracias: en vida teva.

PAU Aixó ha anat ab tota la requincalla Xon.

XON Quan jo vull, se ferho bé.

BADO. Aquí tens un tros de coca perque refresquis el Sant de la tía.

XON Vinga, Badoret; no 's pot despreciar.

BADO. (Tampoch tenía gana per acabármela.)

ANGE. Vína 'm aquí!... Tot brut de sucre!... (*Espolsantlo ab un mocador.*) Y la corbata torta, á la gargé!

BADO. (*Acariciantli la cara.*) Angeleta, teta, tita, tona...

ANGE. Estigas quiet!...

AGNE. Es de la pell de Barrabás aquest xicot.

ANGE. Anit comparegué ab lo pit de la camisa tot cremat.

BADO. Jo no 'n tinch la culpa.

SALV. Donchs quí, 'l manxaire?

BADO. Un diable! que li va escapar la carretilla de dalt la porra y, ¡xi, xi, xi, xit!... (*Imitant lo burgit d' un cohet.*) se 'm ficá aquí dintre.

RITA ¡Uy, Jesús! podía desgraciarte!

AGNE. Me va fer pendre un incomodo!

ANGE. Una camisa que l' estrenava ahir!

BADO. Hi mudas lo pit cremat y tornará á ser nova.

PAU Molt ben dit!
TOM. Diastre de Badoret!
XON Aquest xicot será més plaga que jo.
SALV. Vosaltras el feu malbé.
ANGE. Que 'n mereixes de bastó!
BADO. Sí! Me 'n mereixo un, perque 'm fa molta falta. (*Tots riuhen del acudit.*) Veus? si ara tiugués un bastonet, marxaría tot rexinxolat, axís: tra, la ra, la la!...
(*Se 'n va cantant, accionant com si portés bastó.*)
AGNE. Tú, Badoret!... Vína 'm aquí!
BADO. Qué vol?
AGNE. Tens de venir á Ofici ab mí.
BADO. Ay, renoy!... Ves, ara. vés á Ofici!
SALV. Aquí tot seguit!
ANGE. Vaja, home: acompanya á la tía.
PAU Sino l' acompanyas, no t' ensenyaré de tocá la gralla.
BADO. (*Baixant mal humorat.*) Bueno! pero quan dirán lo sermó, me 'n aniré!
AGNE. Pero després tornarás.
SALV. Anéu, anéu! puig del contrari hi arribaréu á missas ditas.
AGNE. Que aném, Rita?
RITA Esperat un moment, que tancaré la ventalla ab clau. (*Ho fá.*)
AGNE. Ay!... Badoret, porta 'm lo vano, que me l' hi deixat sobre la calaixera
(*Badoret hi vá.*)
ANGE. Vingui, que li arreglaré la mantellina.
AGNE. Ja está bé!
ANGE. No, senyora; vull que fassi goig.
SALV. Las donas no acaban may.
PAU Sempre 'ls hi falta l' últim cop de má.
BADO. (*Que torna.*) Tingui 'l vano.
AGNE. Aném, Rita?
RITA Aném... Ah! Si us estéu per aquí, ja vigilaréu que la canalla no toqui 'ls aucells.
SALV. Sí, sí; no tingas cuydado.
PAU Qnína magestat que feu!

XON Semblan dugas matronas circunspectas!

Angeleta las acompanya fins que desapareixen, tot arreglant encara la mantellina de sa mare, y diu cridant, quan han desaparescut.

ANGE. Badoret! á la iglesia qu' hi estigas com un home entenimentat, sents?

ESCENA IX

ANGELETA, PAU, SALVADOR, TOMASET y XON, y aviat PEP.

XON Y tú, Angeleta, que no vas á Ofici?

ANGE. Quí cuidaría del diná?

XON Y aquesta mans de porcelana fina, han de trafiquejar ab aygüeras y fogons?

SALV. Que 't creus que no tinch conciencia? Dugas ajudantas li he posat á la cuyna.

ANGE. Si perque si convingués...

TOM. Primer faría jo de renta plats.

XON ¡Hostia!... (*Ensumant.*) Quínas fragancias tan apetitosas surten de casa vostra.

ANGE. D' agafat me sembla que son. Vaig á donarhi una mirada. (*Se 'n va.*)

XON Me 'n vaig; perque ab ab aquests perfúms tan mengivols se 'm obran de tal manera las potencias, que...

Veyent á Pep que passa pel foro, en direcció á la dreta portant quatre cadiras, duas á cada bras, caminant á grans gambadas, parantse al sentir que 'l cridan.

¡Pep!... ahont vas tan carregat?

PAU Semblas un cadirayre.

PEP Jo?...

SALV. Vina, que beurás un trago.

PEP Vaig depressa.

Xon ha recullit los prospectes y se 'n vá; aturantse al foro ab en Pep.

XON Quan sentis que 't diuhen, té; has de contestar sempre: ¡vinga!

PEP Vols dir que tinch de beure?

XON Y ben depressa.

PEP Que 'm deixarás entrar á veure la cumedi?
XON Sí; aquí tens una entrada.

Xon li allarga un prospecte; pero com Pep no 'l pot pendre perque no ha deixat las cadiras, aquell li fica á la butxaca després de plegarlo.

PEP Fícamela á la butxaca del gech.
XON Ja está: ara vés á abeurar. Alanta!
PAU Que no 't quedis els prospectus, eh?
XON Deixeu anar! y ¡Fort vá, que qui ha fet avuy fará demá. (*Se 'n và.*)

ESCENA X

PAU, SALVADOR, TOMASET y PEP, y quan se indiqui, BADORET

PEP Que tinch de venir?
SALV. Sí, home! (*Baixa.*)
TOM. Ja, ja, ja!... Quín beneyt!
PAU Deixa las cadiras, que semblas unas balansas de canastró.

Pep las deixa assentantse en una, y Tomaset li dona el porró.

TOM. Beu.
PEP Vinga! (*Beu.*) ¡Macatxo, quin ví, retornaría á un burro malalt!
SALV. Ja ho sabs, donchs; quan tú ho estigas, vina á beure.
PAU Ahont las portas aquestas cadiras.
PEP A missa, perque diu que hi há tantas personas, que las d' allí s' han acabat. Son per las senyoras del senyó Alsina.
TOM. (*Donantli la petaca.*) Que no fumas?
PEP De vegadas; quan me 'n donan.
TOM. Donchs, fes un cigarret.
PAU Vas molt mudat.
PEP Macatxo, sí; com que 's la festa major.
SALV. Y que gasta poch en vestits.
PEP Aquet gech me vá molt bé; no us sembla?

PAU Sí; 's veu que 'l difunt era més gros.

PEP Avuy l' estreno: me 'l va donar l' americano de cal Roure, y las calsas lo senyó Masvidal; pero eran massa llargas y la mare me las va escapsar de baix.

PAU Mal fet, perque ara 't son curtas. Las havía d' escapsar de dalt.

PEP Veritat, macatxo!

TOM. Fes el cigarro d' una vegada.

PEP Ara vaig.

PAU Digas que tú, per ferte un vestit, no vas may á cal sastre.

PEP A cal sastre 's te d' anar?

SALV. Donchs ahont, á cal apotecari?

PEP Una vegada 'm van dir que si 'm tenía de fer un vestit, havía d' anar à cal baster. (*Tots riuhen.*)

SALV. Sí, sí; allí te 'l farán al pel.

BADO. (*Ve corrents.*) Oncle, dugas cadiras per tía!... Ah!... aquí n' hi ha...

Las pren de las del Pep y torna á marxar depressa. Pep, que encara no havía fet lo cigarro y que té á una má lo paper ab lo tabaco y á l' altra la petaca oberta, se gira á tots costats, extranyat al veure que li han prés las cadiras, no sabent qué fer

PEP ¡Macatxo!... m' han prés las cadiras!... Eh, tú!... las cadiras!... las cadiras!...

Fuig, á grans gambadas, portant encara lo paper ab lo tabaco á una má y la petaca á l' altra. Los demés se quedan doblegantse de tan riure.

ESCENA XI

Los mateixos, menos PEP

PAU Si que l' ha feta bona 'l Badoret!

SALV. Y que no l' atrapará pás. (*Mirant cap ahont han desaparescut.*) L' un ha passat pel carreró de la Pescatería y l' altre per la plassa.

TOM. Y ha fugit ab la petaca y 'l cigarro á mitj fer.

PAU Y aquellas bonas senyoras que deuhen esperar las cadiras.

SALV. Bé deurá tornar á buscar aquestas altras.

TOM. Y á tornarme la petaca.

PAU Encara rích de la cara que ha posat al veure desapareixer las cadiras.

SALV. Si torna n' hi faré pendre dugas de las nostras.

ESCENA XII

Los mateixos, y CISQUET

CISQ. Ja s' ha esmorsat?

PAU Hola, Cisquet; per avuy, sí.

TOM. Ja casi hi tornaríam.

CISQ. Salvador?

SALV. Qué? (*Sech.*)

CISQ. Veyeu!... Sino que us enfadaríau, vos diría: ¡qué mana diuhen los noys!

SALV. Ja veurás; no estich per conversa. (*Va á entrar á la casa.*)

CISQ. Dochs, jo vull qu' estigueu per mí! Teniu, home, teniu!... (*Treu una cartera y d' ella un bitllet de Banch.*) No sigueu tan esquerp. Vinticinch cargas de vi á quatre duros la carga, son...

PAU Cent duros. No cal saber gayre de comptes per trobarho aviat.

TOM. Qualsevol pagés vos ho dirá de repenta.

CISQ. Aixó mateix: aquí 'ls teniu en un bitllet de Banch. (*Li dona.*)

PAU Que comerciejas en vins?

CISQ. No; estich al frente del magatzém de *mussiu* Durand.

PAU Ah!... bona casa.

SALV. Hi vaig vendre vinticinch cargas de ví de la cullita del nen, del Badoret.

CISQ. Y 'l Salvador no venía may á cobrarlo; lo qué té l' ésser rich.

SALV.	Com el grill.
PAU	O que té confiansa ab la casa.
CISQ.	Y com el Salvador no venía, y á mí 'm convenía véure 'l, hi dit: fem cóm Mahoma. Ja que 'l Salvador no ve cap á mí, jo me 'n vaig cap á cal Salvador.
PAU	(*Ap. á Tomaset.*) Tomaset, me sembla que fem nosa.
TOM.	(Sí?... Aixó ray.) Me 'n vaig á escampar la boyra: alanta!
SALV.	Adeu, Tomaset.
PAU	Y jo á donar una fregada á la gralla.
CISQ.	Si, perque refili bé; sobre tot á la casa de la vila, quan el Salvador pári 'l pilá de sis.
PAU	No vol ferlo: te por de que li caigui.
CISQ.	Y no us en doneu vergonya?
SALV.	Que 'l pararías tú?
PAU	Ja es un xicotás ben sapat.
CISQ.	No faig alarde de tenir forsas; pero sí que us diré, qu' un bocoy ajegut, plé de ví, d' un cop de má, ajudat de bona pitrada, vos lo posaré dret de testa.
PAU	Ah, guapo! Donchs si vols prová 'l pilá, deixa 't veure. Y us deixo; perque 'm sembla que teniu feyna per tallar.
SALV.	No, Pau; no hem de tallar res.
PAU	Aixó vosaltres ho sabreu. Adeu!
CISQ.	Adeu, Pau.
PAU	(Avisaré á la Angeleta) *(Recull lo gech y 'l porró y entra á la casa.)*

ESCENA XIII

SALVADOR y CISQUET, y aviat PEP, y després ANGELETA al balcó, sense deixarse veure gayre.

CISQ.	Ha dit bé 'l Pau, Salvador; tením feyna per tallar, y altra de tallada, per cusir.
SALV.	Donchs jo no tinch estisoras per l' una

cosa, ni tampoch fil ni agulla per l'altra.

CISQ. Aixó ray! Ja 'n porto jo.

SALV. Ja veurás, no romansejém, y digas aviat qué vols.

CISQ. A aixó vaig, ó millor dit, per aixó hi vingut. (*Pep vé ploriquejant.*)

PEP ¡Pobre de mí que 'm renyarán!...

CISQ. (Ahont vá ara aquest ximple!)

PEP No l' hi pogut aconseguir, y ara no tinch cadiras!...

SALV. Cadíras ray, home.

PEP Oh, sí!... Cóm ho dieu vos!

CISQ. Qué 't passa, Pep?

SALV. Prenentne dugas de las nostras, queda tot curat.

PEP Me las deixeu?

SALV. Sí! y hasta donadas si convé.

PEP Donchs me las emporto. (*Las pren, y tot marxant, vá dient.*) Ja las tornarè!...

SALV. Bueno!

PEP Sortint de missa!... Després las baratarém!...

CISQ. Ja, ja, ja!... Aquest sí, que no té pena ni gloria.

SALV. Li falta un bon raig d' enteniment.

ANGE. (*Al balcó.*) (De qué parlarán.)

SALV. Ja pots anarte esplicant.

CISQ. Sabreu de sobras, com sab tothom de la vila, que la Angeleta y jo, 'ns estimém.

SALV. Sí. Y tú també sabrás, com sab tothom, qne jo, soch contrari á tals amors.

CISQ. Aquí te quiero ver, escopeta! Per qué?

SALV. Perque... sí!

CISQ. Rahó convincent, que no té volta de full. Parlém á pams.

SALV. Que no podríam parlar á canas, qu' enllestiríam més aviat?

CISQ. Digueu: Quín concepte vos mereix la meva persona?

SALV. Bó.

CISQ. Sabeu de la meva familia algún fet d'

aquells que poden fer enrogir las galtas y abaixar lo cap?

SALV. No.

CISQ. Hi sapigut ó no inginyarme en tot temps pera guanyarme las caixaladas per medi del traball honrat?

SALV. Sí.

CISQ. Quí, desde l' edat de disset anys, que vaig quedar sense pare, ha vingut mantenint á la meva desvalguda y estimada mare?

SALV. Tú.

CISQ. Donchs, si per vos, Salvador, soch un bon fill; si soch castís pera 'l traball; si en lo nom que porto no hi há cap taca d' aquellas que la benzina hi pugui rés, y no soch cap tarambana, quínas qualitats voleu més que tinga l' home que pretenga fer la felicitat de l' Angeleta?

SALV. (Diastre de xicot, me posa en roda.)

CISQ. Digueu!... Voldríau á cás que tingués... lo que jo no tinch, riquesas?

SALV. No, Cisquet! No hi cregut may qu' ellas portessin la verdadera felicitat.

CISQ. Y donchs, per qué 'm rebutjeu?

SALV. No es que 't rebutji; pero, ja veurás: la Angeleta, es jova... deixa passar algún temps... potser més endavant...

CISQ. Ja!... Vaig veyent que será veritat lo que m' han dit.

SALV. Qué t' han dit?...

ANGE. (¿Qué dirá?...)

CISQ. Que estéu covant dintre vostre magí, un projecte de casament lo més desgavellat del mon.

ANGE. (¡Qué diu!...)

SALV. Jo?..

CISQ. Sí; ara ho veig clar! Voleu passar días, per alló que diuhen, que quí días passa anys empeny, y entre tant, el Badoret se anirá fent home, y una volta ho siga...

SALV. Qué?...

CISQ. Casarlo ab l' Angeleta!

ANGE. (¡Jesús, Deu meu!)

SALV. Quí ho diu aixó?

CISQ. Tothom!

SALV. Donchs, tothom s' erra. Y després, si aixís fos... qué?

ANGE. (No, may!)

CISQ. Dispenseume que us ho diga, Salvador: fora beures l' enteniment! Considereu que l' Angeleta te set ó vuyt anys més que 'l Badoret; que 'l considera com un germá, més ben dit, com un fill, perque li ha fet y li está fent de mare, estimantlo com s' estima á un fill!

ANGE. (Aixís l' estimo!)

SALV. Cisquet; hi dit que 'ls que diuhen aixó, s' equivocan, y crech que sobre aquest assumpto, no dech donar altras explicacions.

CISQ. Vull creure us, Salvador; pero, sino es aixó; per qué oposarvos ab tanta tossudería, no més que per qué sí, á un enllás que 'ns donaría la dítxa y la felicitat?

SALV. Sento que hagis escullit la diada d' avuy, que celebrém á casa ab gran goig y alegría, pera venirme á contristar ab la teva petició.

CISQ. Si ho he fet á posta, Salvador; per aixó ho he fet. Avuy celebreu ab gran goig la diada de Santa Agna, á la que tots porteu gran devoció per ésser lo Sant de la mestressa y la patrona de la vila, qual festa heu administrat molts anys, y en quín dia, lo poble entussiasmat, ha admirat y aplaudit vostre coratje y fortalesa portant al balcó del Ajuntament l' esbelt pilá de sís. Per aixó mateix que avuy á casa vostra es tot goig y alegría, venía jo á fer la meva petició, confiant

trobarvos ben predisposat pera afegir una satisfacció més á las moltas que avuy experimenta l' Angeleta, á quí tant estimeu vos... com també estimo jo!

SALV. (M' ha tocat la corda sensible.)

CISQ. Vaja, Salvador.. (*Posantli carinyosament la má á la espatlla.*) Veritat que accediu á fer la felicitat de dos cors que se estiman?

SALV. Veurém!... veurém!...

ANGE. (Oh, sí; cedirá!)

CISQ. (Ja es meu!) Bé está prou vist: si ja casi heu dit que sí...

SALV. No, no!... (*Rapit; desprenentse dels brassos de Cisquet.*) No 'n parlém més... demá será un altre dia.

CISQ. Es á dir que demá...

SALV. No; tampoch! (*Fent mutis per la dreta.*) Deixa passar la festa major...

CISQ. Y accediréu?...

SALV. Allavoras... ne parlarém. (*Se 'n va.*)

CISQ. ¡Dimontri del home!... Sino se 'n vá 'l convenso!

ESCENA XIV

ANGELETA, CISQUET *y* PAU

ANGE. Cisquet!...

CISQ. Ah!... escoltavas?

ANGE. Sí, tot ho hi sentit. Baixo.

PAU (*Vè ab lo gech posat y la gralla á la má.*) ¡Bravo, noy!... M' has agradat! Tócala!

CISQ. Escoltavau també?

PAU Sí; de desde aqui baix, y l' Angeleta de desde dalt. Jo l' he avisada.

CISQ. Gracias, Pau!

PAU T' has defensat bé la causa. L' Angeleta es teva!

ANGE. (*Surtint.*) ¿Voleu dir, Pau?

CISQ. Angeleta!...
PAU Vaya! Y si aixis no fos, aquí estich jo ab la meva gralla.
ANGE. Ay, ay!... Qué te que veure la gralla?
PAU Molt hi te que veure!
CISQ. Que sab fer casaments?
PAU Uy, uy, uy!... No n' ha casat poca de gent, per la gracia de Deu!
ANGE. Que esteu de broma, Pau.
PAU No ho duptis, Angeleta. Veurás: tocant-la, faig ballar; per ballar, s' ajuntan las fadrinas y 'ls fadrins; un cop ajuntats, sabeu més bé que jo lo que passa: que 'ts bonica... que si tú volguessis... que jo t' estimo... jo també, ó jo no, que també hi ha cassos; y 'm puch alabar de qué la meytat dels casaments que 's fan en aquesta encontrada los comenso jo ab la gralla y 'ls remata 'l senyor rectó ab lo salpasser.
CISQ. Ja, ja, ja!... Pero nosaltres no 'ns trobém en aquest cas.
ANGE. Just!...
PAU Sí; justos diu que 'ls vol Deu! Y ara vos innovo, que ó jo deixo de ser el Pau de la Gralla, ó avuy mateix, á l' hora de dinar, sereu promesos ab totas las campanillas, y ants de tres mesos me convido á ser padrí de la boda.
ANGE. Ay, Pau; si Nostre Senyor volía escolcoltarvos!
PAU Ben depressa que m' escoltará! Ey! sino té una altra feyna més precisa.
CISQ. Jo bé 'n confío de que serás meva, Angeleta; pero no tan aviat cóm diu el Pau.
PAU ¡Ay, alabat sía Corpus, que fá 'l dia llarch! Si tornas á desconfiar de mí, vos retiro la protecció de la gralla y no hi ha rés de lo dit!
ANGE. Pero, cóm vos ho arreglareu per...
PAU Ta, ta, ta!... Vet' aquí lo que teniu las

donas: tots los comptes voleu cobrarlos á la adelantada.

CISQ. Deixémlo fer: ell es persona de cônfiansa de ton pare, y pot ser ab las sevas rahons lo convenci.

PAU No; si jo no li diré ni una paraula: quí parlará, ja ho he dit, será aquesta. (*per la gralla.*) Ella ha de fer·lo miracle.

ANGE. ¡Per Deu, Pau!... Si teniu de fer alguna cosa en benefici nostre, féula en sério.

PAU ¡Ja estás anant cap á la cuyna á donar un vistasso á las cassolas, perque no 't necessito! Al Cisquet sí.

CISQ. Hem de fer lo que 'l Pau digui, Angeleta; estém à las sevas ordres.

ANGE. Es á dir, qu' ara us en aneu?

PAU Sí, dona!... No passis cap quimera, que te 'l tornaré senceret. Dintre un quart lo tornas á tenir aquí.

ANGE. Entre tant, vaig á pregar á Santa Agna perque intercedeixi en favor nostre.

PAU Ben pensat! No será per demés, perque es una Santa que la seva influencia pesa molt en las resolucions celestials. Afigurat, es mare de la Mare de Deu!

ANGE. Vos deixo, donchs, y qu' Ella us illumini. T' espero ab la més gran ansietat.

CISQ. Tornaré tan prompte pugui.

(*Angeleta entra á la casa.*)

PAU Ara, nosaltres, á fer feyna.

CISQ. Ahont hem d' anar?

PAU Ja tindrás temps y lleura per saberho.

CISQ. Ja estém anant.

(*Van á fer mutis y 's troban ab Andreu.*)

PAU Hola, Andreu! qu' heu deixat l' Ofici?

ANDREU De pintor? no.

PAU L' Ofici de la iglesia, home!

ANDREU Ah!... Diuhen lo sermó. Vaig á casa á fer pá y trago.

CISQ. Que aprôfiti! (*Mutis dreta.*)

ANDREU Gracias!

ESCENA XV

ANDREU, sol.

ANDREU Quín predicayre més cansonerot! Hi marxat perque estich cert que me hauría fet adormir, á mí, que no més dormo quan tinch són. Y aixó que'ls programas de la festa diuhen que 's ilustre, y doctor, y elocuente, y... y... y Magistral de la catradal, y catradático del semanario, y... una altra cosa... ah! predicador de S. M. Deuhen cridarlo á Palacio quan las personas rayals tenen ganas de dormir y 'ls hi falta són. Bah, bah, bah!... que se 'n entorni al llit ell y su elocuente panagírico. (*Va per entrar á casa seva y troba tancat.*) Qué té aquesta ventalla! Redimontri!... Si está tancada en clau! ¡Malviatje la dona! Vaya una manera de deixarme los aucells abandonats... petits!... tits!... y á mí sense poguer matar lo cuch, que comensa á ferme certas pessigoyas, aquí, á la boca del cor. Bona, bona bufera tindré pera tocar el *Benedictus* y 'l *Santus* y *Agnus* que encara faltan pera acabar la missa!...

ESCENA XVI

ANDREU, ANGELETA y aviat BADORET

ANGE. Andreu! potser heu trobat tancat á casa vostra.

ANDREU Sense 'l potser. Hi trobat tancat.

ANGE. La Rita té la clau.

ANDREU Bé podía deixártela á tú.

ANGE. No devía pensarse que vinguessiu.

BADO. (*Foro dreta.*) Andreu!... Qué feu aquí? Ja s' acaba 'l sermó!

ANDREU Vols dir?

BADO. Ara 'n vinch. Lo predicador ja deya: (*Ab tó declamatori.*) ¡Gracias al Magnífico Ayuntamiento! ¡Gracias á los dignos Administradores! ¡Gracias...

ANDREU ¡Gracias á Deu qu' has acabat! deuhen dir los que se 'l escoltan.

ANGE. Que no ho ha fet bé?

ANDREU Sí; per fer adormir, la nata.

BADO. Be pegava prou bons cops de puny á la trona.

ANDREU Ho feya per desvetllar als que dormian. Tornemhi, donchs. Adeu siau! (*Se 'n va.*)

ANGE. Adeu, Andreu! Hi deu haver molta gent á Ofici, eh, Badoret?

BADO. Plé que no s' hi cap! S' hi veu una bellugadissa de vanos, que fá més bonich! Sembla un vol de papallonas.

ANGE. Van macas las senyoras?

BADO. Oh, sí!... Las noyas del metje Curriols, portan uns trajes verts ab uns dibuixos que semblan los llargandaixos dels vestits del ball de diables.

ANGE. Tan mal gust cóm sempre. Y digas: que has vist al pare?

BADO. Sí; entrava á la iglesia quan deyan lo sermó.

ANGE. Y al Cisquet?

BADO. No... ah, sí! Quan venía, l' hi vist junt ab el Pau y 'l Tomaset.

ANGE. Vols ferme un favor, Badoret, bon minyó?

BADO. Ja ho sé! que vagi á dirli que vinga? Sí, dona, sí!... Vaig!... (*Fuig corrents.*)

ANGE. Pero, escolta!...

BADO. Mírate 'l!... Aquí vé! (*Mutis.*)

ESCENA XVII

ANGELETA y CISQUET

CISQUET Ahont lo fas anar tan corrents?

ANGE. A veure si 't trobava.

CISQUET T' estima forsa 'l Badoret

ANGE. Sí; y jo també á 'n ell; pero de la manera cóm tú has dit: com una mare!

CISQUET Veritat que 's un projecte desgavellat lo de ton pare?

ANGE. No puch creure que hagi somniat semblant cosa.

CISQUET Donchs, no ho duptis, Angeleta.

ANGE. Bé, bé! Parlém d' altre. Qué diu el Pau?

CISQUET Continúa ab lo mateix: que será la gralla quí parlará.

ANGE. Veig que al últim no haurá fet altra cosa que broma sobre la nostra esquena.

CISQUET Vá de sério. Estich seguríssim de que, cóm ha dit, á l' hora de dinar serém promesos ab totas las campanillas.

ANGE. Veyam, esplícat.

CISQUET Ah!...no puch; ho tinch privat delmetje! A tú no 't toca fer més qu' una cosa; parar lo devantal, esperant que caigui la poma.

ANGE. Hasta me enfadas, ves!...

CISQUET Si t' enfadas tindrás dugas feynas. Espera que...

ANGE. Que qui espera 's desespera! Quínas ganas de ferme pertenir!

CISQUET En cambi, després, quína satisfacció més gran no tindrás...

ANGE. O no tindré, perque encara 'm durará l' enfado.

CISQUET Si?... Donchs ara no ho resoldrém fins demá.

ANGE. No, no!... Esperaré.

CISQUET Sí, dona, sí; espera, y tingas confiansa ab mi, que t' estimo casi tant á tú com...

AGNE. Quí es qu' estimas més que á mí!

CISQUET La mare!

ANGE. Quin sotrach havía sentit dintre del cor! Sí, Cisquet; estímela més que á mí, que jo ja t' estimaré tant... com tú á ella. Ja veus si es gran l' amor que per tú sento.

CISQUET Te crech, te crech, Angeleta! Si ton pare no fos tan terco, temps ha que se haurían realisat nostres amorosos desitjos.

ANGE. Y 's realisarán, encara que lo del Pau falli. Veninthi bé la mare, será molt que entre totas dugas no 'l convencém. Mira: lo dia que jo li fassi quatre posturetas de las que li sé fer quan vull conseguir d' ell un impossible, humitejadas ab unas quantas llagrimetas, vindrá ell mateix á buscarte, y 't donará entrada á casa, y serás lo jove més bon minyó y de més qualitats del mon, com ja ho ets per mí. Oh, si!.... lo dia que jo tregui 'l Sant Cristo gros!...

CISQUET No n' hi haurá necessitat, perque avuy quedará resolt satisfactoriament.

ANGE. Veyám; millor que sía aixís.

ESCENA XVIII

Los mateixos, y ANDREU. Vé depressa, portant lo clarinet á una má, y á l' altra un mocador ab el que 's tapa la boca.

ANDREU Ah!... ah!... ah!...

ANGE. Qué teniu, Andreu?

CISQUET Qué vos passa?

ANDREU Ah!... (*Se passa ab cuidado la llengua pels llabis.*) ay!... aay!... (*Quedantse ab la boca oberta.*)

CISQUET (Será un atach de feridura?)

ANDREU Ah!... ¡In... in... de... cents!... ¡lla.. lladres!... Ah!... (*Sempre ab cuidado de no tancar la boca y fent extranyas muecas.*)

ANGE. Sosseguеuse, Andreu!

CISQUET (Se haurá tocat del bolet?)

ANDREU Aygua!... ¡aygua!...

ANGE. Aygua?... Vaig! (*Entra à la casa.*)

CISQUET Que teniu mal de caixal? (*Andreu fa que no ab lo cap, continuant fregantse la boca.*)

Potser se us ha indisposat alguna cosa y teniu basqueig? (*Torna á fer que no.*) (No ho entench; ell s' explicará!)

ANGE. (*Ab un cantiret.*) Teniu, beveu! (*Andreu posa 'l clarinet dret á terra, pren lo canti, mulla 'l mocador y 's frega 'ls llabis.*) (Ay, ay!... Me pensava que volía beure!

CISQUET (Ara ho entench menos!... Res, vol fer dissapte de la boca.)

(*Andreu fa un* ay! *de satisfacció.*)

ANGE. Ja us trobeu millor, Andreu?

ANDREU Sí, si!... Té 'l canti; gracias!

(*Angeleta 'l porta á dintre y torna á surtir.*)

CISQUET Donchs, que ha sigut aixó?

ANDREU Quan deyan lo sermó, hi surtit de la iglesia, y en acabat, tornemhi que no hem fet rés. Agafo 'l clarinet; (*Ho fa.*) Me 'l poso á la boca... (*Va á ferho y 'l retira.*) ay!... no hi pensava!... Donchs, bueno, me 'l poso á la boca y bufa que bufarás: venen uns quants compassos d' espera; retiro 'l clarinet de la boca...

CISQUET Y us heu quedat adormit?

ANDREU No, home!... Me passejo la llengua pels llabis per humitejarlos y, ¡aay!... faig un crit que hasta 'l senyor rector que diu l' Ofici, s' ha girat que semblava que anés á dir: *¡Dominus vobiscum!*

ANGE. Qué era?

CISQUET Qué havía passat?

ANDREU Que mentres hi sigut fora, algún pillo poca vergonya, havía fregat un bitxo per la boquilla del clarinet!

ANGE. Je, je, je!... Si que vos l' han feta grossa!

CISQUET Una mica massa!... ja, ja, ja!...

(*Andreu los contempla mentres riuhen.*)

ANDREU Y aixó us fa riure, capcigranys?

CISQUET No, pero. .

ANDREU Pero riheu; y aixó no son cosas de riure.

ANGE. Andreu, no us enfadeu ab nosaltres ara.

ANDREU ¡Aneu á la porra! (*Seu al banch y 's posa*

á rascar la boquilla del clarinet.

ESCENA XIX

Los mateixos, y PAU

PAU Que ja han acabat l' Ofici, Andreu?
ANDREU No!
CISQUET No li digueu rés, que está de malhumor.
ANGE. Li han fregat un bitxo per la boquilla del clarinet.
PAU Ja, ja, ja!... Fessiu lo que jo, que no abandono may la gralla: en acabant de tocar, la gralla á la faixa, com l' hi porto ara. Un musích, quan fa del ofici, no ha de abandonar may l' enstrument, com lo soldat en temps de guerra no abandona may l' escopeta.
ANDREU Y 'l que toca 'l contrabaix?
PAU Que se 'l fiqui al butxacó de l' hermilla. Cisquet; per tú venía.
CISQUET Aquí 'm teniu á la vostra disposició.
ANGE. Voleu dir, Pau, que...
PAU Sí, dona! no pateixis. Aném, que aviat surtirán de la iglesia y hem d' acompanyar al Ajuntament. ¿Que veniu, Andreu?
ANDREU Sí; me sembla que ja podré tocar sense cohissor. (*Pau y Andreu vant fent mutis.*)
CISQUET Que no anirás á veure 'ls castells?
ANGE. Ja 's veuhen d' aquí están. Vina tú á veure 'ls desde aquest costat de plassa.
CISQUET Veurém. Si á cas... ja 'm veurás! (*Se'n va*)

ESCENA XX

ANGELETA, y aviat SALVADOR, y després XON

ANGE. Per més que penso y rumío, no puch atinar en lo que 'l Pau se proposa fer.

Siga lo que 's vulga; pero si surt cóm ell diu, prometo que per la festa major del any que vé, la Mare de Deu xiqueta que porta Santa Agna, estrenará un vestidet nou que jo mateixa li brodaré. Ah!... aquí vé 'l pare. Faré veure que no sé res de la petició del Cisquet. ¿Que ja han acabat l' Ofici, pare?

SALV. Sí; ja comensa á surtir la gent.

De desde aquest moment comensan á passar donas que venen de la iglesia, y homens en direcció contraria, que figura s' internan cap á la plassa per veure 'ls castells dels Xiquets de Valls.

ANGE. Ja deurán esser quarts de dugas quan acabarán de fé 'ls castells.

SALV. Com cada any.

XON (*Per l' esquerra, sense prospectes.*) Hola, Salvador; ja esteu á punt?

SALV. De qué?

XON Home; que d' aquí un rato, á la Casa de la Vila, ¡terení!... (*Imitant la gralla.*) y, ¡fort vá! pilá de sís amut.

ANGE. No, no!... No 'n té de parar cap de castell.

SALV. M' hi retirat ja ab mitja paga.

XON De sério?... Vaja, la nostra festa major sense l' espedat del Salvador de l' Horta, será com un diná de festa major sense sopa de macarróns.

SALV. Ja deurá ferlo algú altre.

XON Y ca!... Qui voleu que s' hi atreveixi! Mireu que se 'n necessita de brahó, ¡hostia!...

ANGE. Lo brahó, á l' olla, que fá bon caldo.

XON Ja veig que hi han intervingut las faldillas, que tot ho enredan.

ANGE. Jo no enredo rés, sents?

XON Deixa anar, dona!... Sentíu? L' Ajuntament ja surt de la iglesia.

Se sent repich de campanas, y al lluny un soroll inarmónich que vá acostantse, fins que se sent á la ma-

teixa plassa. Comensará sentintse la música y grallas y l' espetech de trets y petarts dels cohets del ball de diables, després lo só dels timbals de dit ball, lo crech-crich-crech del de bastons, lo fluviol etc. tocant tots diferenta sonada; produhint un conjunt, si bé inharmónich, alegroy y festivol; confonentse ab lo mateix los rumors de la gent que figura omplena la plassa. Se recomana al director de escena posi especial cuidado en la organisació de tot lo expressat, al objecte de que al públich li fassi tot lo major efecte possible.

ESCENA XXI

Los mateixos, y AGNETA, RITA y BADORET

AGNE. Cap any havía vist tan de lujo á Ofici!
RITA Si que 's una cosa que no pot anar!
BADO. Ja 's passat los prospectes de la comedia, Xon?
XON Ara hi acabat.
ANGE. Diu que sí que anavan tanmacas las senyoras.
AGNE. Ja 't dich jo que las modistas deuhen guanyar la primera pesseta.
SALV. Si no 'ls hi quedan á deure.
RITA Això, això! Alguna 'n conech que té la llibreta ben bruta.
XON Que la passi per la bugada.
AGNE. Si això hi valía.
BADO. Vaig á veure la arribada del Ajuntament á la Casa de la Vila.
ANGE. Torna á venir ab una altra cremada dels diables, sents?
BADO. No tingas por!... (*Se 'n va. La música, grallas y demés se senten ja á la plassa.*)
XON Voleu venir Salvador, á veure 'ls castells?
SALV. Ja 's veuhen d' aquí están.
AGNE. No! no vull que hi vagis, perque encara 't donarían entenén de pararne algún.
ANGE. Me va prometre que ni tan sols s' hi acostaría.

SALV. Y ho cumpleixo: la prova es que soch aquí.

Lo só de la música, grallas y demés pára, sentintse tan sols, durant una estona, lo fluviol y 'l ball de bastons. Los rumors de la gent continuarán sempre.

XON Donchs jo vaig á donar un cop de má al castell de nou.

SALV. Fugiu!... aparteu las criaturas, que allá vá 'l gran desempenyo!

XON Sapigueu que cuando los hombres, com vos, no son hombres, salen los hombres, com jo!

RITA Ay, escarransit!...

AGNE. Ten cuidado que cap *Xiquet* te posi 'l peu á sobre, perque quedarías esllomat per tota la vida.

XON Deixeu anar, Agneta! ¡Fort vá, que qui ha fet avuy fará demá! (*Se 'n vá.*)

ESCENA XXII

ANGELETA, AGNETA, RITA, SALVADOR y JAN, entre un grupo de gent que s' ha format al foro guaytant cap á la plassa, y aviat ANDREU.

AGNE. Angeleta, ajudam á treure la mantellina, que tota 'm sofoca.

ANGE. Vingui, vingui. (*L' hi treu.*)

RITA Oh, sí, que fa una calor!... (*També se la lleva.*)

SALV. No sé cóm sabeu anar, encofornadas ab tanta roba.

JAN Salvador, ja van pels tres de nou.

SALV. Veyam si 'n surtirán; l' any passat els hi va caure. (*Las grallas rompan ab la tocada dels castells.*)

ANGE. Voleu pujar, Rita, á veure 'ls castells de desde 'l balcó?

RITA Gracias, Angeleta; vaig á donar una mirada á la cuyna.

Rita obra la ventalla y entra á casa seva, tornant á surtir al cap d' una estona; Angeleta també se 'n vá apareixent al poch rato al balcó, y tots los demés guaytan ab gran interés cap á la plassa.

ANDREU Que us sembla que 'l farán lo castell de nou, Salvador?

SALV. Ja ho crech! son prou gent pera això.

JAN Ja pujan los quints!...

AGNE. Míra 'l Tomaset, que ferm s' hi posa!

SALV. Es un dels millors equilibristas de la colla. Pera ters del pilá de sis no 'n voldría d' altre.

JAN Animo!... amunt, Xiquets!...

ANDREU Vá fort! vá fort!... Quíns homenarros páran á tersos!

SALV. Ja ho crech! El qu' está d' esquena es el Pau de Tarragona, una soca!

JAN El de enfrenta, no es l' Espiridión?

SALV. Sí; y l' altre l' Isidro de Rabassó.

JAN Ja está 'l castell carregat! ¡Aguanta!... ¡Amunt, Xiquets!...

ANGE. (*Al balcó.*) Pare, míri 'l Viola cóm s' hi enfila!

SALV. Animo, amunt, Viola!...

RITA (*Que torna á esser en escena.*) Ah, ah!... que cau!...

AGNE. ¡Quínas brandadas!... ¡Ah, ah!...

Se sent á la plassa un gran rumor y exclamacions de esglay y crits de *¡Aguanta!... ¡Animo!... ¡Amunt, Xiquets!...* exclamacións y crits que també dirán los que 's troban en escena.

SALV. No ha sigut rés!... un tremolor de gegant!... ¡Amunt, Viola!...

JAN Ara!... ara arriba á dalt l' Enxaneta!...

ANDREU Ja está!...

Las grallas senyalan la arribada de l' Enxaneta al cim del castell, y se sent un fort aplaudiment y crits y exclamacións d' entussiasme.

SALV. ¡Bé, molt bé!... (*Aplaudint entussiasmat.*)

JAN Com fá refilar la gralla 'l Pau!

RITA Ja 'l desmuntan!

ANGE. Que llisquent que baixa 'l Viola!

SALV. Es una mustela!... Cuidado!... no aneu atafaredots!...

ANDREU Veyam si al desmontarlo 'ls hi caurá!

JAN Ca!... ja está salvat!...

SALV. No hi ha por!

Agneta y Rita han baixat á primer terme, mentres los demés continúan guaytant ab interés cap á la plassa.

RITA A mí 'm fan patir: sempre 'm sembla qu' han de caure.

AGNE. Quan el Salvador parava 'l pilá de sis, no me 'l podía mirar.

RITA Hi ha home que hi té una afició boja.

ANGE. (No veig al Cisquet... ahont se haurá ficat?)

Las grallas executan la coda que senyala que 'l castell queda desfet, y 's reproduheixen los aplausos y las exclamacions d' entussiasme. Dura un moment en que los rumors son molt pronunciats.

JAN Ja han fet lo gran castell de nou.

SALV. Ara ja farán tots los que vulguin.

ANDREU El quart de la banda de la Casa de la Vila, flaquejava.

SALV. Sort dél Tomaset qu' era 'l seu quint, que li anava guardant l' equilibri.

AGNE. Quins castells més han de fer?

SALV. Deurán fer la torra de set.

JAN Y 'l pilá de sis.

SALV. Quí 'l pára?

JAN No ho sé; pero diuhen que 'l provarán.

RITA Es lo vostre de cada any, Salvador.

SALV. Ja m' agradará que hi hagi quí 'm rellevi.

ANGE. (No sé veure al Cisquet en lloch.)

JAN Ja cal que hagi ben esmorsat.

ANDREU Y que estiga ben ferrat de corpulencia.

JAN (*Guaytant cap á la plassa.*) Ja 's preparan per un altre.

SALV. (*Guaytant també.*) Sí... será la torra de set... pero, no... aixó son preparatius per un espedat!

JAN Será 'l pilá de sis.

Las grallas tornan á rompre ab la tocada dels castells.)

ANGE. ¡Jesús, Deu meu!... No m' enganyo!... sí!... ¡es el Cisquet!...

JAN ¡Batualisto!... Es el Cisquet Magino!...

SALV. Qué dius?...

ESCENA XXIII

Los mateixos, y BADORET, que vé corrents.

BADO. Oncle!... Angeleta!... El Cisquet pára 'l pilá de sis!...

ANGE. Pare!.. pare!.. Per Deu, vagi á ajudarlo!

AGNE. Pero, que s' ha tornat boig?

SALV. ¡Dimontri de xicot!...

ANGE. ¡Corri, pare, que me 'l farán malbe!

SALV. Sí!... hi vaig!... ¡Dimontri de xicot!...

BADO. Jo també vaig à ajudarlo!...

AGNE. Nen!... Badoret!... Vina aquí!...

ANGE. ¡Reyna Santíssima!... ¡Ajudeulo!...

Salvador ha marxat corrents, seguit de Badoret. Tots los demés s' han agrupat al foro guaytant ab gran interés cap á la plassa, de la que 'n surten crits y exclamacións de entussiasme.

ESCENA XXIV

Los mateixos, menos SALVADOR y BADORET.

JAN Bé, pel Cisquet!... ¡Bravo!...

RITA Ay, lo diastre del xicot!

ANDREU Ja puja 'l Viola!

ANGE. Mare!... mare!... que me 'l fará malbé!

AGNE. No tingas por, dona! Qué vols ferhi ara!

JAN Amunt, Viola!...

ANDREU Y que pára ferm el Cisquet!..

RITA El Viola ja es á dalt!...

Las grallas senyalan lo toch de aleta, y 's reproduheixen més forts que may los aplausos y crits d' entussiasme, y altres com ¡*Al balcó!... al balcó!...*

ANDREU Volen que porti 'l castell al balcó!

JAN Sí, sí!... ¡Al balcó, al balcó!...
ANGE. ¡Jesús!... ¡Que li caurá!...
JAN Molt bé!... Bravo!... Ab una sola má!
ANDREU Aixó, aixó es coratje y fortalesa!
JAN Ara, un pás més... lo castell ja es al balcó!... ¡Bravo!... *(Grans y forts aplausos y bravos.)*
RITA La senyora del arcalde ha prés en los seus brassos al Viola.
ANGE. ¡Gracias, Verge Santíssima.
ANDREU Tots s' enfilan pel balcó.
AGNE. Hasta 'l Tomaset, que anava á tersos. *Las grallas paran de tocar. La gent del foro queda comentant lo fet.)*
ANGE. ¡Mare, mare!... ¡Quína alegría!
AGNE. Qué passa?...
ANGE. El pare, que está abrassant al Cisquet!
RITA Vaja; me sembla que ja 't puch donar l' enhora bona, Angeleta.
AGNE. Veus, dona, veus; aquest castell haurá sigut un bé per tú.
ANGE. ¡Me moro de alegría!... Baixo!
ANDREU El Cisquet s' ha portat com un home!
JAN Ha sigut una sorpresa per tothom!
RITA El Salvador se haurá girat com una mitja: per ell, el Cisquet tindrá ara totas las perfeccións.
AGNE. Ay, pobre filla meva, quín goig per ella!
ANGE. *(Surt de la casa.)* Sí, mare, sí; ara no hi haurá rés que s' oposi á la meva felicitat!
JAN Ja venen, ja venen!...
AGNE. Y 'l Salvador vé abrassat ab el Cisquet!

ESCENA ÚLTIMA

Los mateixos, y CISQUET, SALVADOR, PAU, TOMASET, BADORET, XON, VIOLA, Xiquets de Valls y gent del poble.

Salvador ab lo bras á la espatlla del Cisquet; aquest va sense hermilla ni americana, la camisa desbotonada y arremengada de mánegas, al cos una faixa negra

de molts toms, arremengat de pantalons fins á mitja pantorrilla, descals, pero ab mitjons, y al cap barretina musca cayguda per darrera. Viola porta la demés roba del Cisquet. Molta animació fins al final.

JAN Molt bé, Cisquet!... ¡Bravo, noy!
ANDREU T' has portat com un home!
ANGE. Cisquet!... Pare!... (*Enternida.*)
CISQUET Angeleta!... (*Agafantli las mans.*)
SALV. Aquí 'l tens, Angeleta; es ben teu!
AGNE. Fills meus!... (*Enternida.*)
ANGE. Ah, mare!... ploro d' alegría!...
PAU Angeleta; hi cumpler la paraula.
ANGE. Si, si, Pau; gracias de tot cor!
CISQUET Vos deurém la ditxa y la felicitat.
PAU A mí, nó: la gralla ha fet lo miracle.
CISQUET La gralla, y vos, y 'l Tomaset.. ahont es?
TOM. Aquí; que s' ha de fer un altre castell?
CISQUET Gracias, per tan bon empenyo; y també al Viola.
VIOLA Soch aquí, que porto la roba.
PAU Pero, ojo! que al gech hi ha la petaca.
BADO. Jo també t' hi ajudat, que consti.
CISQUET Tots m' han ajudat, Angeleta, pera arribar fin á tú, que 't trobavas tan alta, que hi tingut de fé' l pilá de sis per arribarhi.
XON Que sino soch jo, cau; pero m' hi apuntalat d' espatlla y ¡fort vá!... lo castell s' ha salvat. (*Tots riuhen.*)
BADO. Lo que hi has fet ha sigut nosa.
SALV. Cisquet; ton coratje y fortalesa m' han fet decidir en favor teu: sigas tan fort y ferm arrimo per l' Angeleta, com ho has sigut pel pilá de sis.
CISQUET Son amor m' ha donat coratje, y cóm penso que no 'm faltará en endavant...
ANGE. No!... ¡jamay!... (*Estrenyentli las mans.*)
SALV. Ara, á diná tothom; y aquesta tarde, després de provar la nostra mistela, el Cisquet y jo, fortament entrellassats de brasssos, com ja ho estém de cor y espe-

rit, pararém la torra de set!

TOTS Sí, sí!... bravo!... molt bé!...

PAU Y 'l Pau de la Gralla, refilará unas quantas ballarugas pera solemnisar l' empelt d' aquest parell de plansóns de nissaga forta, continuadors de las tradicións populars de la Festa Major de la vila.

Tots aplaudeixen, ovacionant á en Pau y á Angeleta y Cisquet.

TELÓ

ADVERTENCIAS

Pau de la Gralla.—Es home d'uns xexanta anys, y vestirá gech y pantalón llarch de vellut negre, camisa de pisana ab mocador per corbata, faixa, espardenyas de brancas y barretina morada.

Salvador.—Trajo de llana, ab l' hermilla desbotonada, camisa blanca planxada, corbata estreta y llarga, faixa de seda vermella, botinas y barretina morada.

Agneta.—Menestrala acomodada.

Angeleta.—Anirá d' estar per casa; pero ab certa elegancia.

Badoret.—Ben trajat. Pot ésser interpretat per una dama jove

Cisquet.—Menestral ben portat. Ha d' ésser un jove ben plantat y fornit.

Tomaset.—*(Xiquet de Valls.)* Es jove, y vestirá, camisa dé pisana desbotonada del coll y arremengada de mánigas, sense gech ni hermilla, faixa grossa negra, pantalón llarch, espardenyas de vetas y mocador virolat lligat al cap, penjantli una punta per darrera.

Viola.—De cos y cap igual que Tomaset; faixa, calsotets blanchs lligats als genolls, calsilla blava y peu nú descals.

Andreu y **Rita.**—Son ja d' edat y tipos antiquats: ell porta ulleras grossas.

Pep.—Ridícul; que 's vegi va vestit ab roba d' altres.

Los demés personatjes, de menestral en dia de festa. Pau, Salvador, Tomaset y Andreu, anirán afeytats.

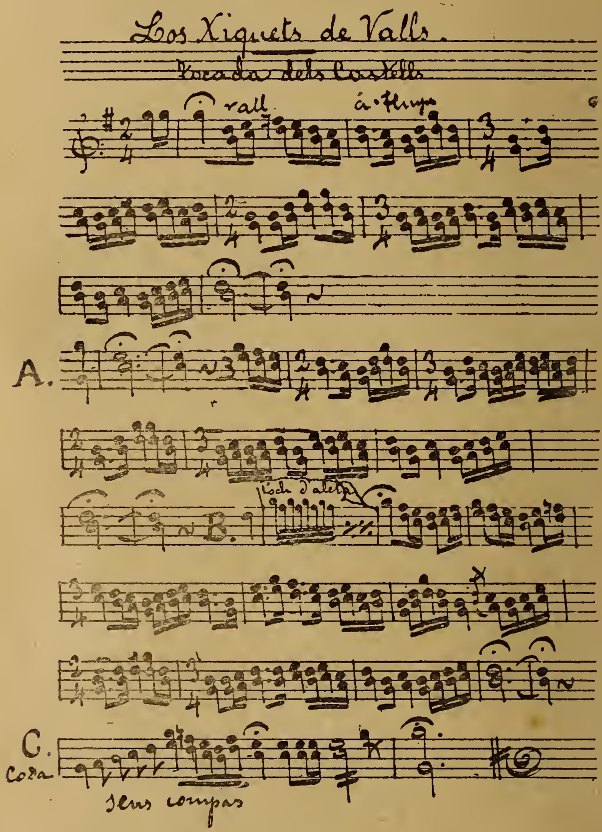
Quan no 's disposi de grallas podrán sustituirse per

un oboe ó altre instrument que la imiti. De totas maneras lo seu toch ha de sentirse bastant amortiguat; pero sempre acompanyat del timbal. Lo só del del Ball de Diables ha de ser fosch ó sia de pell fluixa.

Erradas. – Pág 11, lín. 10, ahont diu: «Tom.», deu dir: Pau.

Pág. 24, línias 19 y 20, ahont diu: «Oncle, dugas cadiras per tía», deu dir: Oncle, dugas cadiras per la tía.

Pág. 31, línias 30 y 31, ahont diu: «escol- escoltar.», deu dir: escol - tar.

Se va repetint de la A á la B fins que s' indica l' arribada del Enxaneta al cim, fentse 'l toch d' aleta, seguint després fins á la C, y 's torna de la A á la B fins que 'l diálech indica la coda.

DEL MATEIX AUTOR

A cal notari ó uns capítols matrimonials desfets, saynete en un acte. 1 Pesseta.

Ahont menos se pensa... comedieta en un acte. . . . . 1 id.

Lo Comte Grabat de Rocallisa, gatada caballeresca en un acte y dos quadros. (En prempsa.)